

Raadsvoorstel

Voorstel tot vaststellen van de Update Plan van Aanpak Duurzaamheid 2023.

AAN DE RAAD

Samenvatting

Het Plan van Aanpak Duurzaamheid (PvAD) is eind 2019 vastgesteld door de gemeenteraad en vormt het overzicht van het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Aalten. Het plan heeft inmiddels twee updates gehad en dit is de Update 2023

Deze update gaat in op zowel de landelijke ontwikkeling en stand van zaken van duurzaamheid, alsook de lokale ontwikkelingen en daarbinnen in het bijzonder die van de gemeente Aalten als organisatie. Het is vooral een voortgangsrapportage ten opzichte van de tussendoelen met een kwalitatieve status. Het geeft waar mogelijk inzicht in waar we staan en waar bijsturing noodzakelijk/gewenst is.

Inleiding

Het Plan van Aanpak Duurzaamheid (PvAD) is eind 2019 vastgesteld en vormt een uitwerking van het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Aalten. Het plan wordt jaarlijks geëvalueerd en geüpdatet. We zijn inmiddels toe aan de derde Update (UPvAD23)

In deze update is tot en met 2022 de voortgang op de weg naar de duurzaamheidsdoelen in beeld gebracht en geven wij aan wat er is gedaan en nog gaan en moeten doen.

Beschrijving beleidsterrein inclusief toepasselijke regelgeving

Duurzaamheid, Akkoord van Groenlo, Klimaatakkoord.

Inhoudelijke toelichting op het voorstel

Deze update gaat in op zowel de landelijke ontwikkeling en stand van zaken van duurzaamheid, alsook op de lokale ontwikkelingen en daarbinnen in het bijzonder die van de gemeente Aalten als organisatie. Het is vooral een voortgangsrapportage ten opzichte van de tussendoelen met een kwalitatieve status. Maar geeft wel waar mogelijk wel inzicht waar we staan en waar bijsturing noodzakelijk/gewenst is

Landelijke ontwikkeling

De klimaatmonitor geeft inzicht in de prestaties op de doelen vanuit het landelijk Energieakkoord op drie onderdelen: broeikasgasemissie, energieverbruik en opwek hernieuwbare energie. Hieruit tekent zich een zorgelijk beeld af dat bij geen van de onderdelen de doelstellingen gehaald worden zonder in het tempo te versnellen. Het belangrijkste is de reductie van broeikasgassen, om de opwarming van de aarde te beperken, die voor een groot deel afhankelijk is van de andere twee vermelde doelen.

Lokale ontwikkeling

Afgezet tegen de landelijke doelstellingen ligt de gemeente Aalten voor wat betreft de afname van broeikasgassen wel ongeveer op koers. Deze uitstoot neemt vanaf 1995 gestaag af, waarbij

opgemerkt dat Aalten hoog scoort op de uitstoot van overige broeikasgassen (geen CO₂), voornamelijk veroorzaakt door de emissie van methaan vanuit de landbouw.

Voor het energieverbruik in de gemeente geldt dat niet. Het aardgasgebruik in de gebouwde omgeving neemt de laatste jaren niet af en het elektriciteitsverbruik neemt vanaf 2018 zelfs toe. De opwek van hernieuwbare energie is in Aalten wel (relatief) hoog. Dit wordt (nog) voornamelijk gerealiseerd door de windenergie van Hagenwind (ca 110 TJ/j), maar ook steeds meer door zonnestroom (87 TJ in 2021).

Het Akkoord van Groenlo blijft onverminderd belangrijk en omvangrijk. Het beschouwt alleen het energieverbruik van de bebouwde omgeving omdat gemeenten daar de meeste invloed op uit kunnen oefenen. Binnen die beschouwing loopt Aalten op koers, maar gaat de gemeente nog niet ver genoeg.

Gemeente Aalten

Die extra ambitie vertaalde zich in Aalten onder andere in een Actieagenda Sociale huursector 2023, waarbij versnelt woningen met lage energie labels worden verduurzaamd, energiearmoede wordt aangepakt, energiecoaches worden opgeleid en ook huurders worden betrokken bij buurtuitvoeringsplannen.

Verder zet de gemeente in op de Toekomstbestendig Wonen Lening. Deze leenmogelijkheid wordt in 2023 ook opengesteld voor Verenigingen van Eigenaren. Verder worden bij de Stimuleringslening Non Profit de hoge afsluitkosten ad € 1.500 gesubsidieerd. Ook voor bedrijven komt er een leenmogelijkheid voor verduurzamen. Aalten kent geen algemene subsidieregeling voor woningverduurzaming omdat de bestaande landelijke regelingen op dit vlak (ISDE) goed functioneren. Wel is in 2023 in Aalten een subsidieregeling voor het verduurzamen van woningen in het kader van energiearmoedebestrijding ingevoerd.

In het kader van de bestrijding van energiearmoede heeft de gemeente ingezet op een publiekscampagne om de bewustwording te vergroten en energiebesparingstips onder de aandacht te brengen. Daarnaast wordt, na een succesvolle pilot, de inzet van sociale energie coaching uitgebreid. Verder in een duurzame witgoedregeling in de maak. Tot slot heeft het college de Subsidieregeling verduurzaming woningen vastgesteld; onder voorwaarden beschikbaar voor verduurzaming van woningen met een WOZ-waarde tot € 275.000.

Voor de overstap naar een aardgasvrije gemeente is, in overeenstemming met de transitievisie Warmte, in 2022 een aanvang gemaakt met de buurtuitvoeringsplannen in Dinxperlo Centrum Oost. Deze plannen worden samen met de buurt opgesteld.

Duurzaam produceren is de toekomst en het rijk streeft naar een volledig circulaire economie in 2050. Ook de gemeente Aalten stelt voor dit doel beleid op. De nota Circulaire Economie wordt dit voorjaar in de raad behandeld. In de regio Achterhoek wordt in dit kader samengewerkt binnen de Cirkelregio Achterhoek, met als doel de circulariteit te vergroten.

Het Klimaatakkoord geeft aan dat vanaf 2030 alle nieuw verkochte auto's emissieloos moeten zijn. Dat betekent onder andere dat de laadinfrastructuur op orde moet zijn. Voor dit doel is een laadvisie opgesteld om dit in goede banen te leiden. Ook het beter faciliteren van de fietser maakt onderdeel uit van de strategie. Daarnaast zet de regio samen met de provincie in op de RegioExpres om de Achterhoek beter te verbinden met de stedelijke centra in Nederland.

Ten behoeve van de opwek van vernieuwbare energie is in 2021 het Uitnodigingskader zon en wind vastgesteld. Daarin worden grote molens uitgesloten, behalve in het gebied van Hagenwind; daar geldt een maximale ashoogte van 140 meter. Om aan de doelstelling van opwek van zonnestroom te voldoen, volstaat in Aalten de beschikbare capaciteit aan geschikte daken. Er worden daardoor ook geen tenders voor zonnenvelden uitgeschreven. Verder wordt in Achterhoeks verband de Regionale Energie Strategie 2.0 (RES 2.0) opgesteld die naar verwachting in 2023 gereed zal zijn. De planMER hiervoor lift mee in die voor heel Gelderland die door de provincie wordt opgesteld. Liander en Tennet staan voor de uitdaging om de infrastructuur tijdig te verzorgen. Daarnaast staat realisatie van de RES 2.0 ook onder druk door onzekerheid over het vervolg van de subsidieregeling Duurzame Energie. Om bedrijven ook in 2023 kosteloos inzicht te geven in de mogelijkheden van een groot zonnedak, krijgt het programma "zonnige bedrijven" een vervolg (ZBA3). LTO Noord geeft uitvoering aan een project om meer zonnepanelen op agrarische daken te realiseren.

De gemeente heeft naast beleid ook concreet geïnvesteerd in een energieneutrale gemeentewerf en zonnepanelen op overige gemeentelijke gebouwen.

De aarde warmt op en het klimaat verandert. Klimaatadaptatie is daardoor geen overbodige luxe. Aalten heeft hiervoor de mogelijkheden onderzocht. Deze strategie is in 2023 voorgelegd aan de gemeenteraad.

Ook de biodiversiteit staat onder druk; Medio 2023 wordt het biodiversiteitsplan aan de gemeenteraad aangeboden.

Onderdeel van het Plan van Aanpak Duurzaamheid is uiteraard het commitment aan de Sustainable Development Goals (SDG's), zoals vastgelegd in het raadsprogramma en het daarvan afgeleide uitvoeringsprogramma.

Alternatieve beleidskeuzes

Geen.

Financiële consequenties

De update van het Plan van Aanpak Duurzaamheid is een richtinggevend document. Het geeft het kader waar we de komende jaren op in willen zetten. Om deze ambities vorm te geven zijn in de begroting de middelen beschikbaar gesteld om dit ook uit te kunnen voeren

Participatie en Communicatie

Deze Update Plan van aanpak Duurzaamheid 2023 is niet onderworpen aan participatie. Voor verschillende onderdelen uit het PvAD is participatie wel van toepassing.

Na vaststelling van de update van het PvAD worden de inwoners van de gemeente Aalten geïnformeerd via de gemeentepagina's 'Aalten Actueel', duurzaamheidspagina's, de gemeentelijke website en diverse 'social media'

Vervolgstappen inclusief tijdspad

Na vaststelling wordt gestart met de uitvoering.

Bijlagen

Update Plan van Aanpak Duurzaamheid 2023 met bijlagen:

Aalten, 16 maart 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

drs. A.J.M. Gildhuis
secretaris/algemeen directeur

mr. A.B. Stapelkamp
burgemeester